

Jaarverslag 2015

Van de fractievoorzitter Wiebo de Vries

Het vorige jaarverslag van 2014 opende Anja Haga met de volgende woorden: 'Het voelt als de dag van gisteren dat ik voor de eerste keer een stukje schreef voor het jaarverslag.' Waarschijnlijk besepte ze toen nog niet dat dit ook haar (voorlopig) laatste keer zou zijn. In november mocht ik het stokje van haar overnemen als fractievoorzitter, nadat Anja voorgedragen werd als wethouder in Arnhem. Inmiddels is ze beëdigd. Ik maak dan ook graag van de gelegenheid gebruik om haar te bedanken voor de afgelopen jaren. Als fractie hebben we een mooie tijd achter de rug.

In maart waren de verkiezingen van de Provinciale Staten. We kunnen dankbaar terugkijken op een mooie verkiezingscampagne en een mooie uitslag. We mochten de periode beginnen in dezelfde samenstelling (Anja, Ynze en ikzelf) als waarmee de Statenperiode 2011-2015 is afgesloten. Alle kiezers die hebben gestemd op de ChristenUnie Fryslân danken we

hartelijk voor hun stem en natuurlijk ook hun vertrouwen.

Na het vertrek van Anja werd Richard Klerks beëdigd in de Statenvergadering van december. Richard, we wensen je veel succes en Gods onmisbare zegen toe in je politieke werk.

Na de verkiezingen werd al snel duidelijk dat we ook deze periode weer in de oppositie terecht zouden komen. We hadden natuurlijk gehoopt dat we, in navolging van de provincies Groningen en Drenthe, mee zouden doen met de college onderhandelingen. Helaas is dit er niet van gekomen en zien we ook de oppositie rol met vertrouwen tegemoet.

In augustus hebben we een overleg gehad over de komende Statenperiode, waarin de speerpunten voor de komende periode verder zijn uitgewerkt. Naast de bekende onderwerpen openbaar vervoer en landelijk gebied willen we ook aandacht vragen voor duurzame energie, de positie van ouderen, de Friese taal en cultuur, de

positie van mensen met beperkingen in allerlei sectoren, glasvezel. Ook willen we met een initiatiefvoorstel komen voor de stimulering van het sociaal ondernemerschap. Kortom een veelzijdig en ambitieus programma.

Naast de Statenleden Ynze de Boer, Richard Klerks en ondergetekende bestaat ons team uit de bij u bekende mensen, Margreet van der Molen en Sijkje Messink. In 2015 namen we afscheid van Ewoud van der Wal en mochten we Hepke Deelstra begroeten als fractiemedewerker. Een mooi team, waarmee we met vertrouwen de komende periode ingaan.

We wensen u veel leesplezier met het lezen van dit jaarverslag, waarin u weer kunt lezen wat we het afgelopen jaar gedaan en bereikt hebben.

Wiebo de Vries
Fractievoorzitter
Statenfractie ChristenUnie Fryslân

Geloof in zorg

Wij geloven in een samenleving waarin mensen naar elkaar omkijken. Als christelijke politieke partij willen wij bondgenoot zijn van alle burgers. Ook van zwakken en vluchtelingen. We willen de leefbaarheid van Fryslân bevorderen door ons extra

*in te zetten voor gezondheid, veiligheid, sport, kunst en cultuur, cultureel erfgoed en de Friese taal.
(uit CU verkiezingsprogramma 2015-2019)*

Vluchtelingen en statushouders

De situatie van uitgeprocedeerde vluchtelingen laat de ChristenUnie niet onberoerd. Landelijk pleit de ChristenUnie met succes voor een bed-bad-brood regeling waarbij als uitgangspunt geldt dat geen mens met een lege maag op straat hoeft te slapen. Statenlid Ynze de Boer vraagt of de provincie eigenlijk wel weet hoeveel uitgeprocedeerde vluchtelingen er in Fryslân zijn. Als de provincie afwijzend op de vragen reageert en verwijst naar de gemeenten, reageert De Boer geïrriteerd. 'Het is ontzettend lastig om uitgeprocedeerde asielzoekers in beeld te krijgen en te houden. De provincie kan gemeenten op dit onderwerp verbinden en zo voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen.' Fryslân telt vier plaatsen waar noodopvang wordt geboden, waaronder Leeuwarden en Drachten.

De vluchtelingenstroom uit het Midden Oosten houdt aan en groeit. Er is steeds minder plaats in de bestaande Asielzoekers Centra (AZC). Dat wordt ook veroorzaakt door een stagnerende doorstroming. Er zijn te weinig woningen voorhanden voor mensen die een verblijfsstatus krijgen. Ze wachten op een huis en blijven gedurende die tijd in het AZC. Uit onderzoek blijkt echter dat de ene gemeente meer statushouders kan opvangen dan de andere. Toch wordt strak vastgehouden aan afspraken die verband houden met het aantal inwoners van de gemeente. De ChristenUnie pleit voor meer flexibiliteit. De ene gemeente kan de andere helpen. De Provincie zou dat moeten regelen, vindt Ynze de Boer.

“Het was voor mij bijzonder om in 2015 opnieuw beëdigd te worden voor een nieuwe periode in de Staten van Fryslân. Ik had er inmiddels 8 jaar opzitten en had het niet vreemd gevonden als de selectiecommissie en het bestuur hadden gezegd dat het nu wel tijd werd voor nieuw bloed in de fractie. En dan toch weer het vertrouwen te mogen krijgen voor een nieuwe periode doet me goed. We hebben de taken weer verdeeld aan het begin van deze periode en ik mag een aantal nieuwe portefeuilles gaan beheren naast de portefeuilles die ik eerder had. Dat alles legt ook opnieuw de verantwoordelijkheid op mijn schouders om er iets van te maken. Ik hoop dat te kunnen doen. Ik besef meer dan ooit dat dit niet alleen afhangt van mijn eigen inzet. Het hangt vooral af van de kracht, de gezondheid en de inspiratie die ik ervoor moet krijgen van de Heer die ik wil dienen. Het is dan ook mijn gebed dat Hij me dat geeft en me erbij blijft bepalen dat het niet om mij gaat, maar om Zijn eer. Dat heb ik in de afgelopen 17 jaar met vallen en opstaan moeten leren. De valkuilen van prat gaan op eer en status en het handelen uit 'eigen wijsheid' zijn in de politieke arena zo nadrukkelijk aanwezig, dat het niet vreemd is daar in te vallen. Het is goed om dicht bij de Hemelse Vader te blijven en de leiding van Zijn Geest in je leven te blijven zoeken, ook in het politieke werk.”

Ynze de Boer

Stationsgebied

Ouderen, invalide mensen en kwetsbare groepen moeten net zo gemakkelijk de trein kunnen nemen als iedereen. Bij de plannen voor de grondige reconstructie van het stationsgebied in Leeuwarden vraagt Anja Haga speciale aandacht voor deze doelgroep. 'Daarbij denken we niet alleen aan op- en overgangen en de weg naar het station. Plannenmakers moeten ook bij het maken van in- en uitstappen van de trein en bus de minder-validen op het oog hebben.'

Behoud ziekenhuiszorg

De ChristenUnie komt landelijk met een actieplan om ziekenhuiszorg in de regio te behouden. De ChristenUnie in Fryslân ervaart het als steun in de rug bij alle pogingen om de ziekenhuiszorg in Noordoost Fryslân op peil te houden. Carla Dik Faber pleit er in de Tweede Kamer voor de beschikbaarheidstoelage voor ziekenhuizen te verruimen waardoor naast de spoedeisende hulp ook de basiszorg dichtbij mensen kan worden aangeboden.

Blinde krijgt beperkt informatie in de trein

Blinden en slechtzienden die met de trein reizen weten vaak niet aan welke kant ze moeten uitstappen. Verlaten meer mensen de trein dan gaat de visueel beperkte mee in de stroom. Maar zijn er weinig mensen in de trein dan kan dat leiden tot problemen. Terwijl de oplossing zo eenvoudig is. 'Laat de vervoerder standaard omroepen aan welke kant de deuren openen. Dat gebeurt in ons buurland Duitsland ook.'

Lege gebouwen

Erbarmelijke beelden van vluchtende mensen uit het Midden-Oosten komen steeds vaker via de media op ons netvlies. Er wordt een beroep gedaan op opvangmogelijkheden in Friese gemeenten. De ChristenUnie komt met het plan om leegstaande gebouwen in Fryslân om te bouwen tot woonplaatsen voor asielzoekers. Op vragen van de fractie schrijven Gedeputeerde Staten dat een deel van het geld uit de regeling Aanvalsplan Woningmarkt voor dit doel aangewend kan worden. Gemeenten kunnen daaruit putten als ze een (kantoor)pand willen ombouwen tot opvanglocatie.

Geen handelswaar

Mensenhandel en prostitutie tasten een mens aan in zijn diepste wezen. De ChristenUnie grijpt alle middelen aan om daartegen in het geweer te komen. Daarom loopt de fractie op 21 februari mee met de Walk for Freedom in het centrum van Leeuwarden. Met ruim 160 mensen wordt een zwigend lint gevormd. Onder hen is ook Gert Jan Segers, Tweede Kamerlid van de ChristenUnie. 'We staan op voor vrijheid om al die mensen zonder stem een stem te geven,' zegt fractievoorzitter Anja Haga. 'We vragen de provincie om goed op te letten. Als regels in de ene gemeente verscherpen, kan het probleem zich zo maar naar een andere gemeente verplaatsen. De provincie moet daar alert op zijn.'

Bloemen voor vrijwilligers

Ter ere van het verjaardagsfeest van de ChristenUnie trekt Anja Haga op 7 maart met een auto vol bloemen naar de Markt van Mogelijkheden in het Fries Congrescentrum in Drachten om daar vrijwilligers in het zonnetje te zetten. 'Onze samenleving bouwt op vrijwilligers. Zij doen onmisbaar werk en zijn van onschatbare waarde voor de Fryske Mienskip,' zegt Haga. De vrijwilligers waren door anderen genomineerd. 'Aan het aantal mensen dat is voorgedragen kun je zien hoezeer het werk van vrijwilligers wordt gewaardeerd.'

Slachtoffers loverboys

Slachtoffers van loverboys moeten onmiddellijk opvang krijgen als dat nodig is. Dat een meisje in nood moet wachten op een veilige plaats, is voor de ChristenUnie onacceptabel. Als dat toch het geval blijkt te zijn, slaan PvdA en ChristenUnie in juni de handen ineen om geld vrij te maken voor deze opvang. 'Jeugdzorg is niet langer een provinciale taak. Bij de overdracht hebben we ervoor gepleit een 'knelpuntenpot' in te stellen om problemen het hoofd te bieden die ontstaan bij de overdracht. In die pot zit € 4 miljoen. Met dat geld willen we voorkomen dat jongeren tussen wal en schip terecht komen.'

Geloof in werk

Wij geloven dat elke inwoner van Fryslân de kans moet krijgen om zijn talenten optimaal te ontwikkelen. Dit vraagt om een sterke economie en kansen voor eerlijk werk. Werkgevers en

werknemers moeten de ruimte krijgen om op een eerlijke manier een redelijk inkomen te verwerven. (uit CU verkiezingsprogramma 2015-2019).

Veenweidegebied

Fryslân kent enkele grote gebieden met veen in de bodem. Soms afgedekt met een kleilaag, soms ligt het veen aan de oppervlakte. Het veen klinkt in. Dat is een natuurlijk proces. Daardoor daalt de bodem. Dat proces wordt versneld door verdroging. Het veen is dus gebaat bij een hoge waterstand en natte gebieden.

Tegelijkertijd zijn boeren actief in het gebied. Die houden de waterstand graag kunstmatig laag zodat ze optimaal gebruik kunnen maken van de graslanden. Compleet tegenstrijdige belangen dus. Ook zakt de bodem door de inklinking van de

veenlaag. Niet alleen onder het grasland, maar ook onder wegen en gebouwen. Dat veroorzaakt schade. Aan de provincie om beheersplannen te maken voor de veenweidegebieden waarbij wordt afgesproken welk belang in de verschillende gebieden de boventoon voert. Maar de uitvoeringsplannen laten lang op zich wachten. Reden voor Wiebo de Vries om Gedeputeerde Staten tot actie te manen. 'De streek heeft nu lang genoeg gewacht,' zegt hij. 'Bewoners hebben er recht op te weten waar ze aan toe zijn.'

“Het afgelopen jaar stond in het teken van verkiezingen van de Provinciale Staten. Dankbaar ben ik dan ook dat ik het vertrouwen heb gekregen om nog eens vier jaar voor de ChristenUnie in de statenbankjes plaats te mogen nemen. Dankbaar ook dat we met hetzelfde team als de voorgaande vier jaar verkozen werden. Dankbaar ben ik voor het feit dat ik in 2015 het stokje van Anja over mocht nemen als fractievoorzitter. Zelf mag ik weten dat God met me mee gaat in alles wat ik doe. Kolossenzen 3:15 zegt het als volgt: ‘En de vrede Gods heerse in uw harte, tot welken gij ook geroepen zijt in een lichaam; en weest dankbaar.’ Vanuit deze dankbaarheid mag ik dit politieke werk doen en dat doe ik met plezier.

Eén van mijn belangrijkste punten was het verantwoord omgaan van de provincie met haar geld. Je kunt immers elke euro maar 1 keer uitgeven. De provincie is als rentmeester gesteld over vele miljoenen. Dit betekent dat telkens zorgvuldig afgewogen moet worden waar het geld aan uitgegeven wordt. Hier heb ik steeds op gehamerd en zal dat in de toekomst blijven doen.

Verder wil ik me blijven inzetten dat snel internet voor de hele provincie beschikbaar komt. Ook op de moeilijk bereikbare plekken. In 2015 heb ik in dat kader al aandacht gevraagd voor snel internet op scholen. Het kan en mag niet zo zijn dat kinderen van scholen op het platteland een achterstand krijgen doordat er geen breedband beschikbaar is.”

Wiebo de Vries

Dorpshuis Hantum

Vier kleine dorpen in het noordoosten van Fryslân willen samen een dorpshuis bouwen. Het gaat om Hantum, Hantumeruitburen, Hantumhuzien en Hiaure. In alle dorpen staan oude dorpsgebouwen, maar die zijn aan vervanging toe. De bevolking is enthousiast over het plan en dient een verzoek in voor subsidie van de provincie. Als ze nul op het rekwest krijgen, wenden ze zich tot de ChristenUnie. De fractie stelt vragen aan GS. 'We staan positief tegenover projecten die de leefbaarheid in het gebied verbeteren. Bundelen van voorzieningen en samenwerking op lokaal niveau is belangrijk,' vindt Wiebo de Vries.

Toerisme

Het noordoosten van Fryslân heeft genoeg te bieden om zich te ontwikkelen als belangrijk recreatiegebied. Natuur en water zijn volop aanwezig. Nationaal park Lauwersmeer; de Wadden; Dokkum als meest noordelijke van de Friese 11-steden; de noordelijke elfstedenroute; Holwerd aan Zee. Stuk voor stuk parels die wachten op verdere ontwikkeling. De ChristenUnie pleit voor een flinke provinciale inspanning. 'We hebben het Fries Merenproject gehad dat voornamelijk gericht was op het stimuleren van toerisme in Zuidwest Fryslân. Met de ontwikkeling van de noordelijke elfstedenroute en Kollum Watersportdorp zijn goede stappen gezet in Noordoost Fryslân. De ChristenUnie ziet ook kansen voor Holwerd aan Zee, het Lauwersmeer en het Rondje Dokkum.'

Gasboringen

Nu de gaskraan in Groningen meer dicht wordt gedraaid wordt het steeds lucratiever om kleine gasvelden aan te boren. Bijvoorbeeld onder de Waddenzee. De ChristenUnie is daar op tegen en laat dat geluid landelijk, provinciaal en lokaal horen. 'We moeten inzetten op energiebesparing en de overgang naar gebruik van hernieuwbare energie,' verklaart Anja Haga. Onder de Waddenzee boren vindt de ChristenUnie om meerdere redenen een slecht plan. 'Dit is een gebied met Werelderfgoed-status. Daar moet je niet gaan rommelen.'

Landelijk brengt de ChristenUnie het energiemanifest uit waarin een heldere keus wordt gemaakt voor vergroening van het belastingstelsel, ondergrondse hoogspanningskabels, energiebesparing en duurzame inkoop door provincies. Het sluit naadloos aan bij de ambities van de Friese ChristenUnie. 'De Friese Staten hebben zich op initiatief van de ChristenUnie uitgesproken voor een fossielvrij Fryslân in 2050. Dit geeft ons handvatten om die ambitie ook te realiseren.'

Muizenschade

Grote oppervlakten aan graslandpercelen worden begin 2015 omgewoeld door muizen. Boeren kunnen vanwege het ploegverbod weinig anders dan lijdzaam toezien hoe de schade met de dag oploopt. De ChristenUnie trekt zich het lot van de boeren aan en vraagt op landelijk niveau aan de staatssecretaris om een ontheffing van het ploegverbod. Aan GS vraagt Anja Haga om een provinciaal meldpunt in te richten zodat duidelijk wordt hoe groot de schade is. Verder wil de ChristenUnie de boeren financieel tegemoet komen. 'Dit valt niet volledig onder het ondernemersrisico,' zegt ze.

Duurzaamheidsdebat zonder CU

In de verkiezingstijd worden diverse debatten gehouden waaraan de ChristenUnie met veel plezier deelneemt. Maar het debat over duurzaamheid en energievraagstukken in Heerenveen moet het zonder bijdrage van de CU doen. 'De organisatie houdt het debat op zondag. Dat gaat ons te ver. We geloven in de rustdag als geschenk van onze Schepper. Dan gaan wij niemand verplichten die dag in actie te komen. Ook niet tijdens de campagne,' zegt Haga.

Fietsplan

Wie ooit met de fiets de Afsluitdijk heeft bedwongen weet het: De route is lang en uitgestrekt en de wind komt vaak uit de hoek 'Pal tegen'. Het inspireert de fractie tot de lancering van het Fietsplan Afsluitdijk waarbij fietsers alleen de wind-mee kilometers op de tweewieler afleggen. In tegenovergestelde richting is er een bus die zowel de passagier als de fiets mee kan nemen. Het plan krijgt veel aandacht van landelijke en regionale media. Zelfs het Jeugdjournaal wijdt er een item aan. 'Fietsen is een heel duurzame manier van verplaatsen en het is heel gezond. Alle redenen om fietsers van alle gemakken te voorzien, zodat ze verleid worden om ook eens een route te fietsen die meestal alleen maar met de auto wordt afgelegd.' Anja Haga stelt in hetzelfde plan ook voor fietsreparatiepunten in te richten halverwege de dijk.

Universiteit

Na anderhalve eeuw wachten, gloort er hoop voor het academische klimaat in Fryslân. In de laatste vergadering van het jaar stellen de Staten ruim € 17 miljoen beschikbaar om de Rijks Universiteit Groningen (RUG) te ondersteunen bij de inrichting van de Campus Fryslân. Een mooi en belangrijk moment, vindt Ynze de Boer. 'Dêrmei helpe wy ús provinsje wer in eintsje fjirder op wei.'

Enkele weken voor het besluit lijkt er een kink in de kabel te komen toen er berichten in de pers verschenen dat de RUG minder happig was en het hele project op de lange baan wilde schuiven. 'Der wie in proses geande dat hjir en dêr fernuvering oprôp,' zei De Boer. 'De ChristenUnie wie der fan it begin ôf entûsjast oer. Geande it proses binne der wat twivels west. Binne we op de goede wei? Rinne we net te folle risiko's? By eintsjebeslút kinne we sizze dat we genôch betrouwen ha om troch te gean.'

Zonnepanelen

Van de landelijk subsidieregeling 'asbest eraf, zonnepanelen erop' voor boerenbedrijven wordt mondjesmaat gebruik gemaakt. In maart is nog maar 15 procent van de subsidiepot verdeeld. Dat is jammer, vindt de ChristenUnie. Daarom vraagt de fractie aan de gedeputeerde om de regeling extra te promoten. 'Er is bijna 1,5 miljoen aan subsidie beschikbaar waarvan nog maar € 160.000 is gebruikt. Veel boeren twijfelen over de investering. De provincie kan die zorg wegnemen door goede informatie,' vindt Haga.

Taskforce

Het aantal arbeidsplaatsen bij Friesland Campina in Leeuwarden en Beilen krimpt met 375. Dat is een flinke klap voor beide gemeenten. De ChristenUnie vraagt in de Tweede Kamer of de Minister van SZW een taskforce wil instellen om de ontslagen werknemers snel weer aan een baan te helpen. De Friese CU fractie vraagt het college van GS of ze op de hoogte waren van de dreigende ontslaggolf en welke middelen de provincie heeft als het gaat om herplaatsing.

Probleemgebiedenvergoeding

Boeren die aan agrarisch natuurbeheer doen in gebieden die de provincie heeft aangewezen als probleemgebieden, krijgen daar tot 2014 een extra vergoeding voor. Dat is een landelijke regeling die de provincie uitvoert maar die nogal abrupt wordt stopgezet in 2014. De provincie Fryslân gaat ervan uit dat belangenorganisaties van boeren hun leden hiervan op de hoogte stellen. Maar die gaan ervan uit dat de provincie dit communiceert. Gevolg is dat 115 Friese boeren ook in 2015 een verzoek tot vergoeding indienen en tot hun schrik nul op het rekwest krijgen. In de rest van Nederland zijn nog 16 aanvragers voor deze vergoeding. 'Daaruit blijkt wel dat over deze wijziging nauwelijks is gecommuniceerd. Dat vinden we een hele slechte zaak. Voor agrarisch natuurbeheer heeft de provincie de inzet van boeren nodig. Zonder hen komt er niets van de grond. Zij doen dat in grote getale en met veel liefde. Daar moet je zuinig op zijn. Goede communicatie over de vergoeding is minimaal.'

Waddenfonds

Het Waddenfonds heeft het komende jaar ruim € 23 miljoen te besteden aan projecten in het Waddengebied. Om dat geld goed te kunnen besteden, is een organisatie nodig. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat die organisatie klein en sterk is. Zo veel mogelijk geld moet worden geïnvesteerd in het gebied; niet in pennen, pc's en andere bureaunkosten. Daarom stemt de ChristenUnie tegen het voorstel om de bureaunkosten tot 5% van het budget te laten oplopen. 'Maximaal 4 procent,' stelt Wiebo de Vries in een motie. De Staten zijn het in meerderheid met hem eens.

Rekeningen

Uit onderzoek van MKB Nederland blijkt dat Fryslân 15 procent van de rekeningen niet op tijd betaalt. Bedrijven moeten in dat geval langer dan de afgesproken 30 dagen op hun geld wachten. De ChristenUnie vindt dat niet goed. De overheid moet het goede voorbeeld geven. 'Als je als burger een rekening laat liggen heeft dat consequenties. Er volgen aanmaningen en administratiekosten,' zegt Wiebo de Vries. Vooral kleinere bedrijven komen volgens De Vries mogelijk in de problemen als betaling op zich laat wachten. 'Grote bedrijven hebben een buffer, maar kleinere bedrijven niet. Fryslân spreekt lovende woorden over het MKB als ruggengraat van de Friese economie. Daar past te laat betalen van rekeningen niet bij.' Tijdens de Statenvergadering in juni belooft het college extra maatregelen te nemen om de betalingstermijn verder te bekorten.

Vitaliteitsindex

Uit een vitaliteitsindex voor Noord Fryslân blijkt dat deze regio snel aan leefbaarheid inboet als niet wordt ingezet op bundeling van voorzieningen in goed bereikbare kernen. Volgens de onderzoekers zou de Provincie daarin moeten investeren. Het gaat dan bijvoorbeeld om scholen, sportvoorzieningen, bibliotheken en winkels. Lokale bestuurders zijn eerder geneigd tot spreiding van voorzieningen om onrust onder burgers te voorkomen. Plannen die inzetten op de bundeling zouden door de Provincie moeten worden ondersteund, vinden de onderzoekers. De ChristenUnie wil van GS weten of die conclusie wordt gedeeld en stelt er vragen over. 'In Noordoost Fryslân hebben we een samenwerkingsverband van zes gemeenten die met de provincie staan voor de uitvoering van Agenda Netwerk Noord Oost (ANNO). Daarin wordt actief gewerkt aan verbetering van leefbaarheid en het sociaal economisch klimaat. Spreiding van voorzieningen is daar onderdeel van.'

Dure FUMO

De FUMO (Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing) is opgericht om vergunningverlening, toezicht en handhaving voor alle Friese gemeenten en de Provincie uit te voeren. Naast basistaken die gemeenten moeten afnemen, kunnen gemeenten ook extra taken inhuren. De inhuur van een medewerker van de FUMO kost € 86 per uur. Het verbaast de ChristenUnie niet dat gemeenten als het even kan het werk in eigen huis en door eigen mensen laten doen. Dat is veel goedkoper. Maar het gevolg is dat de FUMO de begroting niet rond krijgt. 'Onderzoek of de FUMO meer werk krijgt bij een lager tarief,' stelt Wiebo de Vries voor. Maar de gedeputeerde wil er niet aan en de coalitiepartijen evenmin. 'In Groningen draait de dienst zonder grote tekorten en kost de inhuur € 70 per uur. Dat geeft toch te denken,' zegt De Vries.

Richard Klerks

“Wat gaat een jaar snel voorbij. Ik herinner mij de verkiezingstijd nog goed. Wat een drukke, hectische maar vooral mooie tijd. Veel op straat onder de mensen, debatteren en actie voeren. Voor mij een spannende verkiezingsavond, zouden wij 4 zetels halen? Daar hoop je dan toch op als nr. 4 op de lijst. Het werden er 3 en ik werd als eerste opvolger beëdigd als Commissielid niet zijnde Statenlid. In deze functie was ik ondersteunend aan onze Statenleden bij het voorbereiden van de Statenstukken voor de Provinciale Staten bijeenkomsten. Hierdoor heb ik mij verder kunnen verdiepen in het fractiewerk en de geschiedenis van de terugkerende agendapunten en de ChristenUnie standpunten hierin.

In november kwam het nieuws dat Anja wethouder zou worden in Arnhem. Dit betekende voor mij dat ik op 16-12-2015 beëdigd werd als Provinciaal Statenlid. Een bijzondere dag waar mijn vrouw en kinderen getuige van mochten zijn. Ik moest direct mijn 'maidenspeech' houden; de enige keer dat niemand je mag interrumpen tijdens je betoog. Ik was al vergeten hoe spannend dit was, nu gaat het echt beginnen. Mijn eerste daden in de politieke arena van Friesland. Ik zie er naar uit de ChristenUnie denk- en zienswijze te mogen verwoorden in de komende politieke periode; Geloof in zorg, Geloof in werk, Geloof in Friesland. Ook naast de politiek ben ik actief. Ik werk als ambulanceverpleegkundige. Een baan waarin ik als mens en als hulpverlener de noden bij mensen letterlijk onder ogen kom. Ik ben God dankbaar dat Hij mij deze gave gegeven heeft om zo voor mensen in hun nood te mogen zorgen. De laatste tijd ook steeds vaker voor de vluchtelingen die te gast zijn bij ons, even tijd geven, luisteren, begrip tonen en helpen.

Wat niet iedereen weet is dat ik 'Veteraan' ben, Bosnië-veteraan. Hoewel het al bijna 20 jaar geleden is kan ik als ik mijn ogen sluit de geur, de geluiden en de beelden zo weer oproepen vanuit mijn herinnering. Om niet verloren te laten gaan wat ik meegemaakt heb als militair verpleegkundige sta ik regelmatig als 'Veteraan voor de klas'. Een project van het Veteranen Instituut om de jeugd voor te lichten over Vrede & Veiligheid. Momenteel een heel actueel onderwerp met al die vluchtelingen die wij als gast mogen verwelkomen in Nederland. Dit maakt deze lessen nog intensiever en waardevoller.”

Geloof in Fryslân

Wij geloven dat we verstandig om moeten gaan met het Friese landschap zodat Fryslân mooi blijft. Als goede rentmeesters dragen we zorg voor het landschap en de natuur. We maken

ons sterk voor energiebesparing en duurzame energie. Met als doel om in 2050 in Fryslân alleen nog fossielvrije energie te hebben. (uit CU verkiezingsprogramma 2015-2019)

Nachttrein Leeuwarden

De nachttrein vanuit de Randstad zal in het weekend niet naar Leeuwarden reizen. Dit in tegenstelling tot de stations Groningen en Assen. 'Fryslân heeft zijn lobby voor betere spoorbereikbaarheid niet op orde,' verzucht Anja Haga. 'Keer op keer lopen we achter de feiten aan.' Het leidt tot scherpe vragen van de fractie aan de gedeputeerde. 'De maat is vol,' vindt Haga. 'De lobby voor de aanleg van het beveiligingssysteem ERMTS waardoor treinen sneller kunnen rijden, liet deze gedeputeerde ook al aan Groningen over. Gevolg: Fryslân staat met lege handen. Dit kan niet.'

In antwoord op de vragen van de ChristenUnie zegt de

gedeputeerde dat er een prijskaartje aan de nachttrein hangt en dat daarom is besloten niet op een aanbod van NS in te gaan. 'Maar daarover hadden de Staten een besluit moeten nemen,' stelt Haga. 'Zo'n nachttrein is niet bij voorbaat rendabel. Maar het geeft Friezen wel de kans om de Randstad te bezoeken tot in de late uren, zonder dat daar een overnachting aan vast moet worden geknoopt. Bijvoorbeeld voor evenementen of concerten. Wij hadden graag het aanbod van NS gezien en er als Staten over gedebatteerd.'

“Ja en dan is er weer een jaar voorbij en is het tijd voor een persoonlijk stukje in het jaarverslag. Vorig jaar stond alles in het teken van de verkiezingen en toen hebben wij als fractiemedewerkers onze schrijfruimte natuurlijk bereidwillig afgestaan.

Intussen is er het een en ander veranderd in mijn werkzaamheden. Tot 1 april had ik twee contracten en ik heb ervoor gekozen om daarna met één verder te gaan. Mijn echtgenoot is al enige jaren met pensioen en hij wilde mij wel eens wat vaker zien. Het politieke handwerk heb ik opzij gezet en het als spin fungeren in het secretariële web zet ik vol enthousiasme voort. Laat me dat nu ook nog eens goed liggen. Kan ik mij daar heerlijk verder in uitleven. Het beleidswerk is overgenomen door onze nieuwe veelbelovende collega Hepke Deelstra. Hij woont vlak bij mijn woonplaats Drachten en ik ben vaak verzekerd van een gezellige autorit terug naar huis. Behorend tot een uitstekend rijbewijsloos ras neem ik overigens ook geregeld de bus.

Als fractie hebben we per 1 december een heel plotselinge wissel van fractievoorzitter ondergaan en ik moet zeggen dat zo'n verandering ook enige inventiviteit vraagt van de secretaresse. Een andere persoonlijkheid met andere accenten daagt uit en het is aan mij om de ondersteuning zo goed mogelijk te laten verlopen zodat iedereen in de fractie tot zijn recht komt. Dit alles in vertrouwen op de Here en niet slechts steunend op eigen inzicht (Spreuken 3:5). **”**

Sipkje Messink

OV trajectkaart voor noorden

Fryslân kent zijn eigen kortingskaarten voor het openbaar vervoer. Maar bij de provinciegrenzen zijn ze niet meer geldig. Meestal omdat verschillende vervoerders het openbaar vervoer regelen. Dat is niet klantvriendelijk, vindt de ChristenUnie. Mensen die vanwege school of werk de provinciegrenzen overschrijden moeten op dat hele traject met korting gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Daarom komen de fracties van de ChristenUnie in de noordelijk provincies gezamenlijk met een voorstel voor de invoering van een Noordelijk OV-trajectkaart die niet bij de provinciegrens ophoudt. De ChristenUnie brengt het punt met succes in bij de onderhandelingen over een nieuw coalitieakkoord in Fryslân.

Woningen Grou

Een groot deel van de woningen aan de Noorderdwardsstraat in Grou verzakt in een dusdanig snel tempo dat het niet vertrouwd is er te blijven wonen. De helft van de woningen wordt verhuurd door woningbouwvereniging Elkien, het andere deel is particulier eigendom. De bewoners zijn ten einde raad en nodigen in mei de Statenfracties uit om met eigen ogen de scheuren in de muren te zien. De ChristenUnie trekt zich het lot van de bewoners aan en stelt vragen aan GS. Samen met de PvdA en de PVV dient de ChristenUnie in de eerstvolgende vergadering van PS een motie in waarin overheden opgeroepen worden om samen te werken aan een oplossing. 'Het gevaar dreigt dat Wetterskip, gemeente en Provincie het probleem steeds bij de ander op het bordje leggen en zich niet verantwoordelijk voelen. Maar ondertussen stort de boel daar in en staan de bewoners met lege handen. De politiek kan nu niet wegkijken. We moeten wat doen,' betoogt De Vries tijdens de vergadering. De motie krijgt steun van een meerderheid in de Staten.

Soepele vertrektijden trein

Reizigers uit de richting Groningen moeten op het station Leeuwarden vaak een sprintje trekken om de aansluitende trein naar Zwolle te halen. Andersom is dat ook het geval. Als er iets tegen zit, rijdt de trein net weg en moet de reiziger op een volgende wachten. Vooral in de avonden als de treinen minder vaak rijden, is dat vervelend. De ChristenUnie pleit voor soepeler hanteren van vertrektijden. 'Het gebeurt te vaak dat de conducteur de deur sluit terwijl een groep mensen zich moet haasten om de trein nog te halen. Dat doet geen goed aan het reizigerscomfort.' Volgens de ChristenUnie is het nauwelijks aan reizigers uit te leggen. Vooral omdat de trein vervolgens in Zwolle meer dan tien minuten moet wachten vanwege drukte op het spoor. 'Je zou zeggen dat er dan toch wel enige speling is,' stelt Haga. Het steekt de ChristenUnie ook dat een reiziger nergens verhaal kan halen vanwege de vertraging. 'Vervoerders verwijzen gewoon naar elkaar,' zegt Haga. 'Dat moet veranderen.'

Flets coalitieakkoord

De verkiezingen van Provinciale Staten in maart leiden tot een nieuwe coalitie van CDA, VVD, SP en FNP. In mei wordt het nieuwe coalitieprogramma gepresenteerd. De ChristenUnie vindt de inhoud flets en mist een deugdelijke financiële onderbouwing. Dat laatste baart zorgen: er wordt € 350 miljoen uitgegeven terwijl de inkomsten met € 80 miljoen omlaag gaan vanwege opcentenverlaging. 'Dat lijkt een mooi cadeautje, maar het is een sigaar uit eigen doos,' zegt Anja Haga. 'De jaren hierna is minder geld beschikbaar voor nieuwe plannen en projecten. Geld wordt verbrast ten koste van coalities hierna.' De ChristenUnie is verheugd over de OV-trajectkaart die als een van de plannen voor de komende vier jaar is opgevoerd. Verder houdt Fryslân de ambitie voor een fossielvrij Fryslân in 2050. Op het coalitieprogramma volgen de komende tijd nog uitvoeringsplannen. Daarin moeten mooie woorden in harde daden worden omgezet.

Monument bereikbaar

Na twaalf jaar niet aflatende druk van Ynze de Boer is het oorlogsmonument voor omgekomen geallieerde vliegeniers en een Friese verzetsstrijder langs de N928 veilig bereikbaar. Net voor de herdenking op 4 mei wordt de laatste hand gelegd aan de bezoekersplaats.

De Boer nam in de twaalf voorbijgaande jaren regelmatig de gelegenheid te baat te pleiten voor een betere bereikbaarheid. Bijvoorbeeld bij de reconstructie van de

weg tussen Balk en Woudsend door de provincie. Eerdere toezeggingen van de gedeputeerde leidden niet tot het gewenste resultaat. Nadat ook de raad van de gemeente Súdwest Fryslân er door De Boer bij werd betrokken, konden eindelijk de werkzaamheden van start gaan. 'Eins is it te gek foar wurden dat it salang duorje moatten hat,' zei De Boer. 'Dy minsken, dy't wy dêr betinke, hawwe harren libben opoffere foar ús frijheid.'

Duurzaam OV

De komende jaren blijven er vervuilende (diesel)bussen rijden in Zuidoost Fryslân. De provincie Fryslân stelt geen extra eisen aan de bussen bij de aanbesteding van het openbaar vervoer. De ChristenUnie is teleurgesteld. 'Biogas is goedkoper, duurzamer en schoner,' zegt Anja Haga. De bussen op de eilanden Vlieland, Terschelling en Ameland moeten wel op elektriciteit of biogas rijden. De provincie zegt voor diesel te kiezen omdat de bus daar flinke afstanden mee kan afleggen, voordat getankt moet worden. Voor gas zou dat in sommige gevallen niet lukken. Dan moet er tussendoor getankt worden en dat is lastig en duur. 'Dat geldt waarschijnlijk maar voor een enkele bus,' verwacht Haga. 'Jammer dat de provincie de vervoerders niet uitdaagt om met een maatwerkoplossing te komen.'

Snel internet voor scholen

De provincie heeft de ambitie om heel Fryslân te voorzien van snel internet via glasvezel. Maar in de praktijk bungelt Fryslân onderaan de landelijke lijst wat betreft het aantal basisscholen met een aansluiting op het glasvezelnetwerk. De ChristenUnie wil weten of dat ook effect heeft op de kwaliteit van onderwijs in Fryslân. Wat de ChristenUnie betreft moet alles uit de kast gehaald worden om juist scholen van snel internet te voorzien. 'De ontwikkelingen gaan razendsnel. We maken ons in Fryslân sterk voor goede scholen waar onderwijs van hoge kwaliteit wordt geleverd, maar als daarvoor belangrijke middelen ontbreken moeten we onszelf achter de oren krabben of we de juiste keuzes maken,' zegt Wiebo de Vries.

Traag internet

De scholen zijn niet aangesloten op het glasvezelnetwerk maar het gaat ook tergend langzaam met de uitvoering van het Breedbandfonds. Al meer dan een jaar staat een pot van € 60 miljoen klaar voor lokale initiatieven om vooral witte, dunbevolkte en daardoor onrendabele gebieden van snel internet te voorzien. Maar er is nog geen cent van uitgekeerd. Zelfs de fondsbeheerder voor het fonds is nog niet aangesteld. De ChristenUnie maakt zich er boos over. 'In 2011 werd met veel tam-tam het plan gelanceerd. Dan is het triest te moeten constateren dat er vier jaar later nog

geen kabel in de grond van een wit gebied ligt.' Tijdens de Statenvergadering in september voelt Wiebo de Vries de gedeputeerde hierover aan de tand. 'Van de 42 initiatieven die met breedband aan de slag zijn gegaan, heeft nog niemand een sluitende financiering. Daar maken we ons zorgen over,' zegt De Vries. Hij stelt voor te leren van de ervaring van de provincie Overijssel waar een soortgelijk breedbandfonds zodanig is aangepast dat het wel tot successen leidt. 'Als nu al blijkt dat er weeffouten in de Friese regeling zitten, dan moeten we die zo snel mogelijk aanpakken.'

Steun voor Qbuzz?

De provincie geeft de vervoerder Qbuzz € 2 ton voor de aanschaf van zeven luxe bussen. De ChristenUnie vraagt zich af of dat niet leidt tot precedentwerking. 'De aankoop van bussen moet het bedrijf zelf bekostigen.' Qbuzz zegt verlies te leiden op het vervoer in Zuidoost Fryslân. Een van de redenen daarvoor kan zijn dat te laag is ingeschreven. 'De prijs was in het voordeel van Qbuzz. Als nu blijkt dat ze te laag hebben ingeschreven dan is dat het probleem van het bedrijf. Daar kan de provincie niets aan doen,' vindt Haga. De ChristenUnie is ook verbaasd over het tijdstip waarop tot aanschaf van de nieuwe bussen wordt overgegaan. 'Het openbaar vervoer wordt voor Zuidoost Fryslân eind 2016 opnieuw aanbesteed. Daarbij stelt de provincie een pakket van eisen op als het gaat om de dienstregeling, maar ook over de kwaliteit van bussen en de duurzaamheid ervan. 'Wij willen graag dat de provincie dan de vervoerders vergt om zo duurzaam mogelijke bussen aan te schaffen. Die eisen gelden niet voor de zeven bussen die nu worden aangeschaft. Dat is jammer.'

Zelfstandig Omrop Fryslân

Omrop Fryslân moet zelfstandig blijven. Daarvoor pleitten de voltallige Friese Staten. De omroep heeft een belangrijke taak als het gaat om het behouden en versterken van de Friese taal. Ynze de Boer dient als voorzitter van het Steatekomitee Frysk een motie in waarin staatssecretaris Dekker wordt opgeroepen de onafhankelijke positie van Omrop Fryslân te borgen.

De nieuwe mediawet wil dat regionale omroepen verregaand samenwerken. Redacties moeten worden geclusterd in mediabedrijven die verschillende omroepen kunnen bedienen. Dat gaat volgens de Staten helemaal voorbij aan Fries als tweede Rijkstaal en de rol van Omrop Fryslân daarin. 'Het is de enige omroep die zich van deze taal bedient,' zegt De Boer.

Geen kortingskaart MBO-studenten

MBO-studenten jonger dan 18 jaar die een opleiding volgen waarvoor ze moeten reizen, staan voor hoge kosten. Ze hebben nog geen OV-kaart. Die komt eraan per 1 januari 2017. De ChristenUnie wil graag voor Friese jongeren die tijd overbruggen met een kortingskaart. Maar de coalitiepartijen steken er een stokje voor. 'Heel jammer, want de kosten hebben zeker effect op de keuze voor de school. Voor ouders met een kleine beurs is een abonnement van € 100 per maand een enorme aderslating en soms niet op te brengen. Maar dat zijn wel de kosten waarvoor deze ouders staan. Dan wordt toch snel een keuze gemaakt voor een school meer in

de buurt,' zegt Haga. Belangrijke reden voor de coalitie om niet te kiezen voor de kortingskaart is een slechte ervaring uit het verleden. Een soortgelijke kaart zorgde toen voor veel uitvoeringskosten terwijl er in verhouding niet veel jongeren gebruik van maakten. 'De uitvoering moeten we ook niet in eigen hand houden,' betoogt Haga. 'In Brabant en Limburg is een kortingskaart uitgegeven door de vervoerders. Dan blijven de uitvoeringskosten voor de provincie zeer beperkt. Daar werkt het heel goed.'

Waterpeil Lauwersmeer

Er ontstaat in oktober onrust onder boeren, recreatiebedrijven en burgers rondom het Lauwersmeer als bekend wordt dat in februari 2016 bij wijze van proef het waterpeil in het Lauwersmeer met 40 centimeter omhoog gaat. De ChristenUnie begrijpt de onrust en is kritisch over de gang van zaken. 'Doel van de proef is de rietgroei in het gebied te bevorderen. Maar over de gevolgen is nauwelijks gecommuniceerd. Fryslân is sterk afhankelijk van de afwatering op het Lauwersmeer. Dat gaat door middel van vrij verval. Er is geen gemaal dat overtollig water uit de boezem kan wegpompen. Met de peilverhoging van het Lauwersmeer staat het water in de boezem even hoog als op het Lauwersmeer. Ynze de Boer stelt scherpe vragen aan de gedeputeerde en verwoordt de onrust onder de bewoners. Ook vraagt hij om een nulmeting in het gebied om eventuele schade door de hoge waterstand later te kunnen verhalen. De gedeputeerde belooft met extra informatie te komen. De onrust en het gebrek aan informatie doen de verantwoordelijken later besluiten de proef met in ieder geval een jaar uit te stellen.

Beste Statenlid

Elke vier jaar worden de Staten door het Friesch Dagblad gevraagd wie de titel 'beste Statenlid' verdient. Deze keer valt de eer aan Anja Haga toe. Niet alleen wordt ze uitgeroepen tot het beste Statenlid van de afgelopen vier jaar, maar ook tot het Statenlid met de meeste kennis van zaken. Uit handen van de Commissaris van de Koning John Jorritsma krijgt Anja beide bekens.

Verkiezingen

Op 18 maart brengen de Friezen hun stem uit op een van de kandidaten voor Provinciale Staten. De ChristenUnie hoopt op winst en die komt er ook. Ruim drie zetels staan aan het einde van de avond op het scherm. Even lijkt het erop dat een vierde zetel binnen handbereik is, maar als alle stemmen geteld zijn mag de fractie met drie personen terugkeren in de Statenzaal. 'We zijn blij en dankbaar met dit resultaat,' zegt Anja Haga. Van alle fracties in de Staten is de ChristenUnie de enige die in dezelfde samenstelling terugkomt. Daarmee is de fractie van de CU ook de meest stabiele in de Staten. Voor het eerst komt de ChristenUnie met een verkiezingsprogramma in gewone taal; een eenvoudige en verkorte versie van het programma. 'We kunnen niet verwachten dat iedereen ons programma van voor naar achteren leest. Met deze versie kan iedereen weten waar de ChristenUnie Fryslân in hoofdlijnen voor staat,' zegt Anja Haga. Het eerste exemplaar wordt uitgereikt aan bewoners van het verzorgingshuis Sinnehiem in Haulerwijk.

Trekweg blijft open

De Trekweg (N910) tussen Gerkesklooster en Dokkum blijft open voor alle verkeer. De Staten steunen in november massaal een motie van de ChristenUnie om af te zien van een afsluiting ter hoogte van Kollum. De Provincie wil dit om verkeer te dwingen gebruik te maken van de Centrale As. De ChristenUnie vreest dat het verkeer in plaats daarvan sluiproutes zal zoeken dwars door de dorpen. 'Dan creëren we een veel groter probleem,' waarschuwt Haga. De fractie begrijpt wel dat de provincie de verkeersintensiteit op de Trekweg wil verminderen. De herinrichting die in 2013 is afgerond moet immers meer fietsers en recreatief verkeer naar de weg lokken. Dat is niet haalbaar met het huidige aantal auto's op de weg. Fietsers voelen zich er allerminst veilig en mijden de route. 'We vragen de gedeputeerde om met de gemeenten Achtkarspelen en Kollumerland tot goede maatregelen te komen. Beide gemeenten hebben meermalen aangegeven te willen praten, met als voorwaarde dat de afsluiting dan wel van tafel moet. Dat is nu het geval.'

FRACTIE IN ACTIE

De Hoop Hiaure

Op een snikhete zomerdag gaat de fractie op bezoek bij biologische boer Sjoerd de Hoop in Hiaure. Het wordt een bijzondere ontmoeting met een boer die een verdienmodel heeft gevonden in het samenwerken met andere bedrijven. Hij verhuurt land aan een biologische akkerbouwer, gebruikt daarvoor kippenmest van een naastgelegen biologische kippenboerderij, teelt biologisch gras voor een boer uit de omgeving en vangt in de wintermaanden dieren uit natuurgebieden op in zijn stal. Verder houdt hij schapen en jongvee en verdient daarmee voldoende voor het gezin en het bedrijf. Hij straalt rust uit in een periode dat collega's die op de gangbare manier boeren, zich een slag in de rondte werken. Biologisch boeren doet De Hoop vanuit de overtuiging dat een gezond bodemleven van het grootste belang is voor een gezonde toekomst voor het boerenbedrijf. Volgens De Hoop is er behoefte bij boeren om de omslag te maken naar biologisch boeren. 'De Provincie kan daarbij helpen door goede informatie te geven,' geeft hij de fractie mee.

Voedselverspilling

Studenten van de Academie voor popcultuur koken soep met ingrediënten die de houdbaarheidsdatum hebben overschreden. Ze serveren de soep uit een vuilniston en Anja Haga krijgt de eerste kom aangereikt. Dit omdat de ChristenUnie zich landelijk inzet om voedselverspilling tegen te gaan. Anja Haga eet de soep met smaak. 'Dagelijks komen vele mensen om van de honger. En wij kieperen een appel met een plekje of wat verlept ogende groente zonder blikken of blozen weg. Terwijl die producten nog prima te gebruiken zijn. Dat bewijzen deze studenten met deze soep.'

Margreet van der Molen

“Ooit vroeg mijn echtgenoot mij in al zijn onschuld waarom er zo weinig bussen naar ons prachtige dorp rijden. Ik begon een enthousiast verhaal waarbij ik de reizigersopbrengst afzette tegen de Brede Doeluitkering van het Rijk en de extra bijdrage van de provincie en dat die met elkaar in verhouding moeten zijn. Het duurde maar even of mijn man begon hard te lachen. ‘Als je het zo uitlegt dan begrijpt niemand er iets van’, hield hij me voor. Ik realiseerde me dat hij gelijk had. Dat was een wijze les.

Politiek is voor veel mensen een ver-van-mijn-bed show. De provinciale politiek misschien nog wel het meeste. Gemeentelijke politiek gaat nog over zaken die de burger direct treffen: Zorg, wegenbeheer of lokale belasting. Maar de Provincie? Dan gaat het over onderwerpen die de regio aangaan. Bijvoorbeeld vaarwegen, waterbeheer of regionale economie. Zaken die niet direct door een groot publiek interessant worden gevonden, maar waar wel veel geld mee gemoeid is.

Betrokkenheid staat of valt met goede communicatie. Een voorstel heeft geen enkele kans van slagen als je het niet weet uit te leggen. Een motie of amendement kan heel zinvol zijn, maar is kansloos zonder het juiste verhaal erbij. Ik probeer daar iets in te betekenen. Ook door in dit jaarverslag duidelijk te maken wat de fractie in 2015 zoal heeft gedaan. Niet in Jip-en-Janneke taal, maar naar ik hoop wel in heldere teksten. Zodat u weet waar de fractie mee bezig was en u zich betrokken kunt voelen.

Ik hou me vooral bezig met de website, het schrijven van persberichten, het maken van de maandelijkse nieuwsflits en uiteraard social media. Ik lees de stukken waarover de Staten moeten beslissen en geef advies aan de Statenleden. Nu al 13 jaar lang zonder dat het vervelend wordt. ”

Maritieme Academie Harlingen

In Harlingen staat een school voor voortgezet onderwijs waar het net even anders gaat dan normaal. De leerlingen die er onderwijs volgen, blijven er namelijk de hele week en ze gaan niet om vier uur naar huis. Een ding hebben ze gemeenschappelijk: Hun hart gaat uit naar het water. Stuk voor stuk willen ze later werken op een schip. Aan het roer staat Arjen Mintjes. Met hem praat de fractie over de uitbreidingsplannen van de Maritieme Academie

Harlingen, over het onderwijs en de aansluiting met de arbeidsmarkt. Met dat laatste zit het wel goed. 'We hebben nog nooit een leerling hoeven laten gaan zonder werk,' zegt Mintjes. Bijzondere aandacht heeft de fractie voor de binnenvaartsimulator, een unieke oefenplaats waarmee leerlingen de praktijk oefenen met levensechte beelden. De provincie Fryslân betaalde mee aan de simulator via het programma 'Wurkje foar Fryslân'.

Fryslân Pop

Fryslân stelt jaarlijks een flink bedrag beschikbaar aan Fryslân Pop om artiesten te begeleiden op hun weg naar succes. Reden genoeg voor een gesprek met directeur Sjouke Nauta. Al snel blijkt dat begeleiden van talenten maar een klein deel is van het werk van Fryslân Pop. Scouten, ontzorgen, bijscholen zijn andere kerntaken. 'We zijn de enige partij die er ook echt is voor de muzikant,' zegt Nauta. Dat verklaart ook waarom Fryslân Pop slechts zijdelings betrokken is bij uitvoeren van projecten in het kader van Kulturele Haadstêd 2018. 'Dat betreft vooral grote projecten om toeristen naar Fryslân te trekken. Daar houden wij ons niet zo mee bezig,' zegt Nauta. Wanneer een artiest doorbreekt naar het grote publiek is het tijd voor Fryslân Pop om hem los te laten. 'Dan nemen anderen het weer over.'

Het is een wens van Fryslân Pop om met schoolkinderen aan de slag te gaan. 'We starten met drie pilots band-coaching met kinderen uit groep 8. Met als doel samen muziek te maken. Dat is toch het mooiste wat er is.'

Weidenaar Dokkum

Het MKB is de ruggegraat van de Friese economie. Alleen daarom al goed om af en toe bij een ondernemer in de keuken te kijken. De fractie mag dat doen in Dokkum, bij de worstenmakerij van Weidenaar. De fractie ziet van nabij hoe machines kilo's vlees tot 'bjusterbaarlik' lekkere worst draaien. In Fryslân gaan ze grif over de toonbank, evenals in een groot deel van Nederland. Groningers bijten liever in de Groninger variant met kruidnagel, die ook door Weidenaar wordt gemaakt. Met Wini Weidenaar en Jouke Jongsma spreken we over het belang van het bedrijf in de regio en de rol van de Provincie als het gaat om het versterken van het Friese MKB.

Op de site www.christenunie.frl vindt u uitgebreide verslagen van onze werkbezoeken.

Kerkentour

Ook in 2015 bezoeken de Statenleden van de ChristenUnie diverse kerkdiensten op zondag (en een op zaterdag) in Fryslân. Het aanvankelijke plan om in ieder geval tot aan de zomer met de kerkentour door te gaan, krijgt een vervolg in de tweede helft van het jaar. Wel wordt de frequentie lager; één keer per maand.

Doel van de kerkentour is christenen in Fryslân te ontmoeten. 'Het is fijn om samen met andere christenen geïnspireerd te raken door het woord van God,' zegt Wiebo de Vries. 'Het doet er niet toe welke denominatie het is. Overal vinden we christenen die zich willen buigen over de Bijbel en daar hun levensdoel in vinden.'

Motto van deze kerkentour is Geloof in Fryslân. 'Als christenen laten we ons inspireren door Gods Woord. We weten dat we alleen het goede kunnen doen wanneer we ons laten leiden door wat Jezus ons geleerd heeft. Als politici van de ChristenUnie zijn we christelijke volksvertegenwoordigers. Het is voor ons van belang dat we weten wat er leeft in de samenleving, in het bijzonder onder christenen en dat we geïnspireerd blijven door het woord van God. Daarnaast hopen we, waar mogelijk en hoe klein misschien ook, een bijdrage te leveren aan de onderlinge verbinding tussen christenen,' zegt De Vries. In 2015 werd 18 keer een kerkdienst bezocht in het kader van de Kerkentour. Verslagen daarvan vindt u op www.christenunie.frl/kerkentour

Christenen en Cultuur

2018 is hét jaar van de kunst en cultuur in Fryslân. Dan staat heel Fryslân bol van de evenementen en activiteiten in het kader van Culturele Haadstêd 2018. De ChristenUnie wil graag dat alle christenen in Fryslân daarbij betrokken zijn. Daarom houdt de ChristenUnie een kick-offbijeenkomst 'christenen en cultuur 2018' op 27 februari in de Blokhuispoort in Leeuwarden.

In kunst en cultuur zien we de identiteit van de samenleving terug. Wat ons betreft ook de christelijke identiteit. KH2018 is een prachtige kans om als christelijke Friese mienskip, in de volle breedte, van ons te laten horen. Kunst en cultuur hebben we van God gekregen en kunnen we gebruiken om Hem te eren. Daarom beleggen wij een avond om hier met christenen over te spreken. Het is uitdrukkelijk geen politieke avond, maar een avond voor christenen. Iemand moet de eerste aanzet doen, dat doen wij, maar we hopen dat het daarna in brede zin door christenen wordt opgepakt. Er volgen twee inspirerende bijeenkomsten waarin heel veel ideeën over de tafel gaan. Tijdens de laatste bijeenkomst wordt besloten aansluiting te zoeken bij de Taakgroep Kerk in de Stad. Deze taakgroep is al langere tijd bezig om kerken en geloofsgemeenschappen aan de slag te laten gaan met plannen en ideeën rond Culturele Hoofdstad 2018. Namens de ChristenUnie zal Frits Rijpma, fractievoorzitter van de CU-fractie in Leeuwarden deel uitmaken van de taakgroep.

Komen en gaan

Volkomen onverwacht kondigt fractievoorzitter Anja Haga in november aan dat ze de fractie zal verlaten om in Arnhem wethouder voor de ChristenUnie te worden. De fractie zal Anja missen, maar gunt haar van harte deze prachtige kans. 'Anja heeft zich in de Friese politiek ontwikkeld tot de veelzijdige en kundige politica die ze nu is. Die kwaliteiten blijven niet onopgemerkt. We begrijpen dat de fractie van Arnhem haar graag wilde hebben als wethouder,' zegt Wiebo de Vries.

De Vries neemt al snel het fractievoorzitterschap over, ondanks dat Anja pas in december officieel afscheid neemt van de Friese Staten. Dat geeft Anja de ruimte zich volledig te focussen op haar nieuwe taak. Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst van de ChristenUnie Fryslân kunnen leden nog afscheid nemen van Haga.

Met het afscheid van Anja wordt de komst van Richard Klerks ingeluid. Richard is al enige tijd volop actief voor de ChristenUnie als commissielid. In de laatste vergadering van het jaar legt de geboren Brabander de eed af in het Fries!

In cijfers

De fractie van de ChristenUnie diende in 2015 21 moties en amendementen in, waarvan er 13 werden aangenomen door Provinciale Staten. Daarnaast diende de fractie 21 moties en amendementen mee in met andere partijen. Daarvan werden 11 aangenomen.

Zeven keer werd een nieuwsflits verstuurd, meestal na de vergadering van PS. De ChristenUnie kwam met 82 nieuwsfeiten in de media. In totaal diende de fractie 17 keer schriftelijke vragen in bij Gedeputeerde Staten. De fractie stelde tijdens de vergadering van PS op 23 september mondelinge vragen aan de gedeputeerde over snelle internetverbinding op het platteland.

Anja Haga

“Het jaar 2015 zal ik niet snel vergeten. Ik ben het jaar begonnen als lijsttrekker in Fryslân en heb het jaar als wethouder in Arnhem afgesloten. Nadat ik in het begin van 2015 twee prijzen win als Statenlid gaan we de verkiezingen in, waarna we met een mooie uitslag met elkaar de basis leggen voor een nieuwe Statenperiode. Samen met Richard en Hepke, die er nieuw bij zijn komen. Alles lijkt weer in rustiger vaarwater te zijn gekomen tot ik de kans krijg om in Arnhem aan de slag te gaan. Een mooie kans voor de ChristenUnie. Mede omdat ik een ervaren team achterlaat durf ik de keus voor Arnhem te maken. Door de week woon en werk ik nu in Arnhem. In het weekend ben ik in Dokkum (en soms tussendoor als de agenda het toelaat). Een turbulent jaar dus voor de fractie en mij. Niet alleen 2015 was een mooi jaar, maar ook de jaren daarvoor. Het Statenwerk heb ik met enorm veel plezier gedaan. Niet in de laatste plaats vanwege de fijne samenwerking in de fractie en de contacten met heel veel mensen, waaronder u. Dank daarvoor!”

Van de bestuurstafel: Terugblik op 2015

Het afgelopen jaar stond voor het bestuur allereerst natuurlijk in het teken van de verkiezingen. Het samenstellen van de lijst voor de Provinciale Staten en it Wetterskip. Beide lijsten zijn een mooie vertegenwoordiging geworden van een doorsnede van onze achterban. Lijsttrekkers Anja Haga voor de Staten en Rein Ferwerda voor it Wetterskip hebben met de overige kandidaten op de lijst de kiezers aangesproken en het behaalde resultaat heeft ons allen zeer gelukkig gestemd. Natuurlijk dragen we met deze mooie resultaten ook verantwoordelijkheid en daar geven de beide fracties zeker blijk van. Met Gods zegen gebeuren er goede dingen. Bestuurlijk zijn we binnen de partij ook bezig met een grote verandering. Lokale kiesverenigingen worden omgevormd tot afdelingen van de landelijke partij en dit gaat gepaard met een geheel andere omgang met stemrecht en vertegenwoordiging. Als Provinciaal

Bestuur bieden we ondersteuning aan lokale afdelingen waar gewenst en mogelijk. Zowel op het genoemde gebied als bij andere bestuurlijke zaken. Aan het einde van het jaar kondigde Anja Haga haar vertrek uit de Statenfractie aan om een nieuwe uitdaging aan te gaan als wethouder van de gemeente Arnhem. Hoewel dit bestuurlijk niet direct van invloed is, zijn we blij met de onderlinge betrokkenheid tussen de Statenfractie en het Provinciaal Bestuur en we zien dan ook met vertrouwen naar de toekomst met onze nieuwe fractievoorzitter, Wiebo de Vries. Wij wensen zowel Anja in haar nieuwe rol als wethouder en Wiebo in zijn rol als ChristenUnie fractievoorzitter Provinciale Staten van Fryslân veel wijsheid; Gods zegen en kracht bij hun nieuwe taken. Binnen het bestuur van de Provinciale Unie Fryslân zijn er ook veranderingen. Onze secretaris, Frits Tromp heeft zijn functie neergelegd omdat het niet meer

te combineren was met andere taken. En ook het algemeen bestuurslid Sigrid Fekken is gestopt met haar bestuurlijke taken vanwege niet te combineren andere verantwoordelijkheden. Het bestuur is nog steeds op zoek naar kandidaten om deze functies op zich te nemen. Mocht u zelf interesse hebben of andere personen kennen die hiervoor mogelijk geschikt zijn dan vernemen we dat graag.

Tot slot willen we als bestuur onze dank uitspreken aan onze betrokken partij leden en kiezers van de ChristenUnie voor het vertrouwen dat ze in onze kandidaten hebben gesteld. Wij zien de resultaten van hun inzet op diverse vlakken terug en dat geeft ons bestuurlijk weer extra energie en steun om door te gaan met het werk voor de ChristenUnie en daarmee Gods werk op aarde. Met vertrouwen zien we uit naar de toekomst.

Nico van Bruggen voorzitter a.i.

Hepke Deelstra

“Sinds 24 augustus mag ik het team versterken als fractiemedewerker. Tijdens mijn studie in Leiden ben ik steeds meer betrokken geraakt bij de ChristenUnie en mocht ik zelfs een Perspectief-afdeling oprichten. Inmiddels is er in Fryslân ook een provinciale jongerenafdeling opgezet (een unicum voor de ChristenUnie), waarvoor ik me inzet. Verder ben ik druk bezig met het organiseren van een ondernemersborrel die dit voorjaar plaats moet gaan vinden. Ik kijk ernaar uit om met alle ideeën aan de slag te gaan!

Binnenkort hoop ik mijn masterscriptie Geschiedenis af te ronden. Het onderwerp is de Friese octrooiaanvraag in 1642 voor een eigen V.O.C. Een belangrijk persoon in dit verhaal is graaf Willem Frederik, toenmalig stadhouders van Fryslân. Wanneer hij begint is de Friese politiek volledig nieuw voor hem, zoals ik ook nieuw ben bij de Staten van Fryslân. Hij is een inspirerende diep gelovige man die opkomt voor de Friese zaak. Ik hoop dat mensen ook van mij kunnen zeggen dat ik veel inzet toon en dat ik vanuit het christelijk geloof handel.

Mijn werk is erg interessant en de diversiteit maakt het enerverend. Voor elke Statenvergadering staan er weer totaal andere dingen op de agenda. Naast het maken van moties, amendementen en schriftelijke vragen, moeten er publicaties verschijnen op Facebook, Twitter, website en de nieuwsflits van de fractie. Daarnaast leg ik werkbezoeken af en woon ik expertmeetings bij. Een andere bijkomstigheid zijn de actualiteiten. Er wordt van mij verwacht dat ik het nieuws goed volg. Gelukkig word ik bij dit alles goed geholpen door Margreet en Sijkje, want heel veel dingen zijn nieuw voor mij.”

Wilt u op de hoogte blijven van de activiteiten van de fractie? Abonneer u dan op onze gratis nieuwsflits die elke maand verschijnt.

www.christenunie.frl
www.twitter.com/cufryslan
www.facebook.nl/CUFryslan

